

1994.
FEBRUÁR

II. ÉVFOLYAM,
2. SZÁM

Ü VASSZÉCSENYI

Üzenet

ÖNKORMÁNYZATI LAP

Már két éve „ülnek rajta”

Iskolaszék három lábon

A két világháború között már működött az iskolaszék rendszere, melynek feladata a falvakban általában a tanító személyének a ki-nevezése volt. Az 1993. évi LXXX. számú, a közoktatásról szóló törvény kötelezően előírja, hogy február 28-ig minden általános és középfokú oktatási intézményben iskolaszéket kell alakítani. Az óvodák és az önálló kollégiumok maguk dönthetik el, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel.

Az iskolaszékeknek legalább „három láb-on kell állniuk”: az intézményben képvisel-et kap a pedagógustestület, az iskolát fenntar-tó önkormányzat, ugyanígy helyük van a szülők választott képviselőinek. A törvény szerint az iskolaszéknek egyetértési, véle-ménynyilvánítási és javaslattevő jogköre lesz a legkülönbözőbb, iskolát érintő kérdésekben. Még kell nyernie egyebek között az igazga-tónak az iskolaszék támogatását, ha az iskola például vállalkozási tevékenységet kíván folytatni. Ki kell kérni az iskolaszék véle-ményét szinte valamennyi, az intézmény műkö-désével kapcsolatos kérdésben. Javaslattevő jogkörrel ruházta fel a törvény az iskolaszéket a vezetői pályázatok elbírálásával kapcsolo-lan.

Községünkben már 1992-ben létrehozták az iskolaszéket, Hatz Csaba iskolaigazgató kezdeményezésére. Őt kérdeztük a kialaku-lásról, s a jelenlegi működéséről.

– 1992-ben bárki kezdeményezhette, ma már törvény írja elő a szervezést. Abban az időben a rendelkezések az iskolaszék létszá-mát 15 főben maximálták. Nyílt szavazással választottuk meg a tagokat az akkori tantes-tületből, valamint felkértük a szülői mun-kaközösséget és az önkormányzatot, hogy ők is kooptáljanak. Mivel Tanakajdrol és Csem-peszkopácsról is járnak ide diákok, ezért te-lepülésként a képviselő-testületek, illetve a szülők köréből is vannak delegált tagok.

Az iskolaszék elnöke Csapody Gábor. A tantes-tületet Hatz Csaba, Holler János, Má-téné Gadár Rózsa, Tóthné Pungor Angéla képviseli. A szülők részéről Dávid Zsigmond (Csemeszkopács), dr. Németh Sándor (Tana-kajd), Kovács Istvánné és Szandi Sándor (Vasszécseny) a tagok. A vasszécsenyi ön-kormányzattól Bertók Tibor és Kovács Tibor, míg Csemeszkopácsról Németh Árpád a de-legált személy. Tanakajdrol még nincs testületi képviselő.

– A működési szabályzatunk kidolgozása hátravan – mondja az igazgató. Tavasszal majd tisztújító gyűlést tartunk. Olyan egyé-nek kellenének az iskolaszékbe, akik a finan-szírozási problémáinkon is tudnak segíteni. Egyébként a szülők olyan személyt is bevá-laszthatnak, akinek gyermeke nem tanulója az iskolának, de a szülők többségének a bi-zalmát élvezi.

Márciusban jön a falugazdász

A falugazdászok pályázatának be-adási határideje február 4. volt. Közsé-günk kiemelten érintett az ügyben, mert központja lesz a leendő szakem-ber körzetének. Joubert Attilát, a Vas Megyei Földművelésügyi Hivatal ve-zetőjét kérdeztük a jelenlegi helyzet-ről, a falugazdászok szerepéről.

– Kik alkalmazzák a szakembereket?

– A megyei földművelésügyi hivatal alkalmazásában állnak majd, a fizetésü-ket is mi rendezzük. Ők pedig vállalko-zási alapon látják el a feladatukat. Már-ciustól már elkezdik a munkát, átlagosan 8–10 község tartozik egy-egy körzethez. (Esetünkben: Táplánszentkereszt, Tana-kajd, Vasszécseny, Csemeszkopács, Rum, Zsennye, Gutatöttös.)

– Mi lesz a falugazdászok feladata?

– Elsősorban a vidéken élők tájéko-ztatása az adott településcsoport problé-máinak ismeretében. Tanácsokat adnak majd a mezőgazdasági tevékenységek megszervezéséhez, piaci információkkal szolgálnak az ott élőknek.

Budapesten február 28-án lesz tájé-koztatás az ország összes falugazdász-száma, később pedig rendszeres regio-nális képzéseket tartanak a szakem-bereknek.

Folytatják a csatornaépítést

Elkészült a szennyvízcsatorna-hálózat nyomóvezetékének ki-építése a volt vasúti töltésen egé-szen Táplánszentkeresztig. A Városmarty utcában 10 nap alatt végeztek a csatornázási munká-lakkal, ez 32 bekötést jelent. Ám kérjük az ingatlanulaj-domosokat, hogy a bekötőcsomakra ne kössenek rá, mert ez szabálysértés, büntetést von maga után. Ugyanis több községben előfor-dult, hogy a szennyvíz belefolyt a főág-meddig kiépített rend-szerbe, majd ott beiszapolódva

komoly gondot okozott. Rácsat-lakozni tehát csak a műszaki át-adás után lehet.

A kivitelezők jelenleg a Rózsa utcán keresztül a Kossuth utcáig dolgoznak, majd az Ady utca kö-vetkezik, ahol szélesebb árkokat kell ásni a gravitációs és nyomó-csövek miatt.

Az önkormányzat dolgozói már kézbesítették a csatornatár-sulat létesítéséről szóló belépési nyilatkozatot. A csatornát igény-lők száma ezúttal gyarapodott, olyanok is jelentkeztek, akik ed-

dig a felhívásokra nemleges vá-laszt adtak. A többség azokat is kötelezi a befizetésre, akik nem léptek be a társulatba. Ezeknek az ingatlanulajdonosoknak is el-készítik a csonkot, ám ha valaki ezt nem engedi meg, az utcán le-dugózzák a csövet.

A csatornatársulat megalaku-lása után el kell kezdeni a fize-tést. A közműfejlesztési támoga-tás (ez a közműre befizetett összegből történő visszatérítést jelenti) 15 százalék, mely még ebben az évben létezik. Tehát aki 7000 forintot fizet be az idén, an-nak 1050-et, aki egy összegben 70 000 forintot fizet, 10 500 fo-

rintot térítenek vissza közműfej-lesztési támogatásként. A csator-natársulat alakuló ülésének he-lyét és időpontját az önkormány-zat hirdetőtábláján olvashatják.

Kérjük, hogy az időjárástól függetlenül viseljék türelemmel az esetleges kellemetlenségeket, próbáljanak együttműködni és segíteni a szakembereknek, kivi-telezőknek.

A csatornatársulat alakuló ülése február 25-én, pénteken 18 óra-kor a Művelődési Ház-ban lesz.

Ötven éve pödör

Türelmemjáték a csuhéval

Manapság kevesen folytatnak olyan népi mesterséget, mint a táskakészítés kukorica-háncsból. Talán azért, mert mindig sietnünk kell, nincs hozzá elég türelmünk, vagy ... nem értünk hozzá. Községünkben él egy néni, aki több mint ötven éve készíti a táskákat, lábtörőket kukoricafosztásból. Ezeknek a tárgyaknak sok előnye van: szépek, egyszerűek, tartósak, s nem utolsósorban természetes anyagból készülnek.

Nagy Sándorné, Mariska néni 85 éves, de ma is ügyesen, fűrgén pödri az előzőleg beáztatott, előkészített kukoricafosztást és fonja belőle a táskákat.

– *Milyen kukorica alkalmas ehhez?*

– A nyolcsoros hosszú kukorica, ami nálunk is van. A hibridek nem jók, mert pirosak, akkor áztatás után is olyan lesz a színe a táskának, vagy amit éppen csinálók belőle – teszi hozzá Mariska néni.

– *Hogyan kell elkezdni a munkát? Milyen rész műveletek következnek egymás után?*

– Először a fosztás végét kell megnyírni, megszabadalni, aztán pödörni. De mondom, csak a nyolcsoros kukorica a jó ehhez! A karózat elkészítése után a fenekelés következik, ez a táska alján elhelyezkedő fonatok elkészítését jelenti. Ez a legfárasztóbb munka, meg elég unalmas is. Ezt követi az oldal-kötés, a szegélyfonás. Az már gyorsabban megy. A kereten 1–2 napig hagyom száradni, majd ezután teszem rá a kengyelt.

– *Mennyi idő szükséges egy-egy táska elkészítéséhez?*

– A fonás ideje egy nap, aztán 1–2 napig száradni kell hagyni, ahogy mondtam.

– *Mariska néni, kitől tanulta a táskafonást, a lábtörőkészítés technikáját?*

– Nem tanultam, ehhez nem kell iskola. Csak csinálom. Szemenyében már sok táskát elkészítettem, mert én onnan kerültem ide.

– *Sikerült valakinek átadni e mesterség fortélyait? A családban foglalkozik valaki ilyesmivel?*

– Nem, senki sem, bár a dédunokám délelőt is segített a pödítésben.

A táska- és a lábtörőfonást ugyan a körülötte élők nem tanulták meg, de a családtagok kézügyessége említést érdemel. A táskákhöz, lábtörőkhöz való kereteket mindig a fia ké-

szíti, és az ő kézügyességéről tanúskodik a sok kis fából készült emléktárgy is, mely a lakást díszíti.

Mariska néni bizonyára örömet leli ebben a hasznos foglalatosságban, hiszen ötven éven keresztül mi másért tette volna. Miközben szaporodtak a fonatok a készülő táskához, s beszélgettünk erről-arról, ő úgy vélekedett, a fiataloknak ma már nincs türelme ilyesmihez, meg aztán nehéz is nyolcsoros kukoricafosztást szerezni.

Talán a türelmetlenség, vagy a szabadidő hiánya, ám az is lehet, a szükséges nyersanyag nehéz beszerzése az ok, amiért a mai fiatalok nem foglalkoznak kukoricaháncs-táska készítésével. Pedig korántsem lenne haszontalan időtöltés téli estéken a mutatós cekkerek gyártása. Ezáltal egy kihalóban lévő népi mesterség is fennmaradna.

Egyházi hírek

Jeles napok februárban

Február 2.: Gyertyaszentelő

Ezt a napot már az ókorban élő régi rómaiak is tavaszkezdő napként tisztelték, mi pedig Gyertyaszentelőnek nevezzük. A gyertya lángja fényt, világosságot jelent, örök világosságot jelképez. Tudjuk, hogy a sötétséggel a valóságban is meg kell birkóznunk, jelképesen pl. a rosszasságot, gonoszsgot feketével, sötét színekkel szokták ábrázolni.

Ilyenkor szentelik meg a gyertyákat a templomokban, s innen ered az ünnep elnevezése is: *Gyertyaszentelő*.

Egyes népi megfigyelések szerint időjós ez a nap. A közmondás így hangzik: „Ha fénylik Gyertyaszentelő, az iziket (a takarmány maradékát, hulladékát, amivel fűteni szoktak) vedd elő!” Vagyis, ha

ezen a napon süt a nap, akkor a tél hátralévő része nagyon hideg lesz.

Húshagyókedd, hamvazószerdá

A farsangi időszak vízkeresztkor kezdődik és a húsvéti nagyböjt első napjáig, hamvazószerdáig tart.

Ilyenkor fokozott imádkozással fejezik ki az emberek azt, hogy várják az ünnepet. Régen a vallásos emberek igen komolyan vették a hathetes nagyböjtöt, ezalatt semmiféle húsos ételt nem ettek. Például *húshagyókeddnek* nevezték el a nagyböjt kezdetét jelző hamvazószerdá előtti keddet.

Hamvazószerdá a katolikus egyházban a húsvét előtti 40. nap, a nagyböjt kezdete. Vége a mulatozásnak, az ősegyház fegyelme szerint a nyilvános vezeklők ekkor vezeklőruhát öltöttek és bűnbánatuk

jelül hamut hintettek a fejükre. A XII. századtól van a hamuszentelési forma. Ma az a szokás, hogy a múlt évi húsvéti barka hamujával a kereszt formájában megjelöli a pap a homlokot, e szavak kíséretében: Emlékezzél meg, ember, hogy porból lettél és porrá leszel.

Az élet természetes menetét, a kezdetet és a törvényszerű véget szimbolizálják ezek a szavak: születünk és meghalunk. A vég tudata arra késztesen mindnyájunkat, hogy még értékesebbé, még értékközpontúbbá tegyük életünket.

A farsang tél végi, telet búcsúztató, tavaszt köszöntő ünnepség (sorozat). Régen a legnagyobb mulatságot az ún. „farsang farkában”, a húshagyókeddig tartó utolsó három napon: vasárnap, hétfőn és kedden tartották. A nagy vigasság szegénynek, gazdagnak egyaránt járt: a leírások szerint Mátyás király is nagy farsangi mulatságokat rendezett, külföldi rokonaitól

ilyenkor gyönyörű álarcokat kapott ajándékba.

Falun egyszerű, természetes anyagból készültek az álarcok, maga a szó az álorcából ered (a régies orca, az arc szó elnevezése). A régi farsanghoz hozzátartozott a vadáság, a riogatás, ijesztgetés is. Ennek jó példája a mohácsi busójárás.

(Felhasznált irodalom: *Ünnep-soroló. Móra Kvk., 1992.*)

A Kinga Énekkar január 30-án Vépén vendégszerepelt a szentmisén, Szalézi Szent Ferenc és Don Bosco ünnepének előnapján.

Február 13-án a Rumi Asszonykórus volt a vendégünk, vezényelt: Mórész Iván. Énekkarunkkal március 12-én este fél 6-kor viszonzozzuk a szereplést, Rumban.

Összeállította: dr. Tóth Jenő

* Önkormányzati hírek * Önkormányzati hírek *

GÉPJÁRMŰADÓ BEFIZETÉSE

A gépjárműadó első félévi részletének pótlékmentes befizetési határideje: március 15. Csekkek a polgármesteri hivatalban kérhetők.

RÁCSATLAKOZÁSI LEHETŐSÉG A GÁZHÁLÓZATRA

1994. január 1-től a már kiépített csatlakozó vezetékkel rendelkező ingatlan tulajdonosok esetében a hálózatra történő rácsatlakozás összege 50 000 forintra emelkedett. Amennyiben a csatlakozó vezeték nincs kiépítve és ennek költsége meghaladja az 50 000 forintot, úgy ezt az összeget az igénylőnek kell megfizetnie.

CB-RÁDIÓT VÁSÁROLT AZ ÖNKORMÁNYZAT

Az egyik szombathelyi vállalat leszerelte a CB-rádióit és a vasszécsenyi önkormányzat jelképes összegért (5000 forintért) megvásárolt 4 darabot. Egy-egy rádiót a polgármesteri hivatalba és a tűzoltóparancsnokságra szereltek be, a másik kettőt pedig az önkormányzat gépjárműibe. A CB-rádió vásárlás célja, hogy bármilyen katasztrófa (például tűz, baleset... stb) esetén az önkormányzat, a tűzoltóparancsok, illetve a polgárvédelmi parancsnokság és az önkormányzat gépjárművei között kapcsolatot lehessen teremteni. Amikor mozgósítani kell az embereket, akkor nagy szükség van az ilyen jellegű technikai berendezésre – gondoljunk csak a két évvel ezelőtti kamionbalesetekre, milyen jó célt szolgált volna –, de természetesen szeretnénk minél kevesebbszer alkalmazni.

EGYHÁZI INGATLAN VISSZAADÁSA

A Dózsa utca 9. sz. alatti ingatlan visszaigénylésével kapcsolatban az egyházközség úgy döntött, hogy a tulajdonjog helyett inkább anyagi kárpótlást kér az államtól. Ezt az összeget

a plébánia építésének befejezésére szeretné fordítani. Az egyházközség csak a pénzübeni kártalanítást követően járul hozzá az ingatlanra bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törlesztéséhez. Mindezekhez a Szombathelyi Egyházmegyei Hatóság jóváhagyása szükséges.

SIKERES TEADÉLUTÁN

Jól érezték magukat azok a lipárti nyugdíjasok, akik részt vettek a sarokiskola épületében rendezett teadélutánon. Ezúttal az óvodások műsora színesítette a kötetlen beszélgetéseket, a teázgatást, borozgatást. Az olvasók kedves műsorát Takácsné Kelemen Zsuzsa állította össze. A szervezők örültek annak, hogy új arcokat is köszönthettek a délutánon.

SEGÍTSÉG

A RÁSZORULÓKNAK

A kárpátaljai árvízkárosultak megsegítésére két táska ruhánemű érkezett az önkormányzathoz, amelyet köszönettel elfogadtunk, de sajnos, ruhanevet e célra nem lehetett továbbítani.

ILLEGÁLIS SZEMÉTLERAKÓ HELY MEGSZÜNTETÉSE

A lesvári legelőn – a köztudatban „piócs”-ként ismert –, a volt vasúti töltés mellett lévő illegális szemétlérakó hely meglétét kifogásolta az ÁNTSZ (volt KÖJÁL), de a levél érkezésekor az önkormányzat már rendbe tette a területet és további intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a főútvonalról ne járassanak oda az illegális szemétlérakók.

SZEMÉTSZÁLLÍTÁS

Mivel sokan félreértelmezték a januári számban közölt információt, ezért havi rendszerességgel megírjuk a kukaürítés időpontjait. A kéthetenként ürítendő edények szemétszállítási időpontjai: február 24., március 10., március 24. Akik havi egy alkalommal

igényelték a szemétszállítást, minden hónap utolsó csütörtökén tegyék ki a kukát házuk elé. **Februárban 24-én, márciusban 31-én.**

Lakossági bejelentések alapján a polgármester levelet írt a Városgazdálkodási Kft.-nek, melyben kérte, hogy a szemetes edény kiürítését végző dolgozó az út szélétől számítva legalább 2 m távolságban helyezze el a kukát a megrendelő ingatlan irányába. A kérés oka az volt, hogy a 87. sz. főútvonalon tapasztalható nagy teherforgalom miatt a lerakott üres edények eldőlnek vagy megrongálódnak. A levélre az ügyvezető igazgató válaszolt, s a felvetett problémákat ismertette a szemétyűjtést végző dolgozókkal, akiknek figyelmét nyomatékosan felhívta a megfelelő színvonalú munkavégzésre. Reméljük, a problémák megoldódnak.

FÁK GALLYAZÁSA

Az erősrámú villamos szabadvezetékek mentén elhelyezett növényzet – fák, bokrok – túlnövése gyakran veszélyezteti a vezetékek, a villamosenergia-ellátás üzembiztonságát, és veszélyhelyzetet teremt a növényzet tulajdonosai (kezelői) számára is, nemegyszer súlyos baleset okozója.

Az erősrámú villamos szabadvezetékek és növényzet kérésztetésének és megközelítésének szabályait több szabvány és rendelet tartalmazza, amely-

nek lényege, hogy a veszélyes megközelítés elkerülésére a fákat, bokrokat gallyazni kell. „A biztonsági övezet környezetében lévő fák, bokrok ágait a tulajdonos (kezelő) köteles rendszeresen eltávolítani, ha azok a szabadvezeték biztonsági övezetét eléri.”

A biztonsági övezetet a szabadvezeték mindkét oldalán a szélső, nyugalomban lévő áramvezetőktől kisfeszültségen 1 méter távolságban lévő függőleges síkok határolják. A biztonsági övezeten belül tilos véglegesen kifejlett állapotban, 4 m-nél magasabb fák, bokrok vagy egyéb kultúrák létesítése. Tehát a villamos vezetékek nyomvonala mellett szíveskedjenek a fákat, bokrokat visszavágni, rendszeresen gallyazni. A közterületen elhelyezett fák gallyazásáról az önkormányzat gondoskodik, de a munkák biztonságos elvégeztetése érdekében a hálózatot minden esetben feszültségmentesíteni kell.

FIGYELEM!

Egyelőre nem közöljük azon névsorát, akik még nem fizették be a kábeltelvíziós rendszer karbantartási díját, de kérjük, teljesítsék lemaradásukat.

FELHÍVÁS

A lipárti Lenin utca nevének megváltoztatására javaslatokat bárkitől elfogadjunk. Írott ötleteiket a polgármesteri hivatalban adhatják le.

Köhögés ellen mustár

Bizonyára első hallásra furcsának tűnik e kijelentés. Egy német természetgyógyász az egyik orvosi szaklapban figyelemreméltó cikket közölt, hogy a mustárt eredményesen lehet használni köhögés esetén. Ugyanis a mustárolaj csillapítja a súlyos, asztmatikus köhögési rohamokat, sőt enyhíti az asztmás köhögés következtében fellépő légszomjat, fulladási tüneteket is.

Cikkében az orvos azt ajánlja, hogy a beteg gyógyszerként minden este, a vacsorához fogyasztott folyadékba – alkohol kerülendő! – keverjen két kávékanál mustárt, akkor nyugodtan tölts az éjszakát, nem fogja köhögés kínozni, s lélegzése is könnyebbé válik.

Ezután az izzasztás mellett a gyógyító hatás sem feledhető!

Fejezetek a vasszécsenyi római katolikus iskola életéből 1948-ig

Vas megyében a felekezeti iskolák zöme katolikus kézben volt. Az új iskolák felállításhoz, a régiók javításához és korszerűsítéséhez a hatóságok alig nyújtottak valami anyagi alapot. A falusi tanodák felépítésének és fenntartásának költségei a községekre hárultak. Vas megye legtöbb községében a lakosság birtokarányában járult hozzá a költségekhez. Nem mindenütt sikerült azonban ezt zökkenőmentesen biztosítani. Jellemző és egyben megdöbbentő képet fest erről az a panaszlevél, melyet a bárdosi „kisebbségi birtokosok” terjesztettek fel a főbíróhoz a szécsenyi iskolaépítés ügyében: „A szécsenyi iskola és mester lakházának felépítése (felépítése) a Felsőbb Rendelet folytán elvégezve vagyon és ezen költségi terv elviselésére mi városi lakosok is kötelesek vagyunk, deminthyogy helységünkben lakosait tekintve nagy részben sajnálkodásra méltó szegénység rabja ugyanígy, hogy a Cs. Kir. rendes adót évenként a mi a szegénységre birtok arányilag kivette...van, úgy a naponkénti falatjának kenyert ki állítani és beszerezni küzködés útján csak tudjuk és íme ezen fent említett építése költsége reánk érkezett, mire kérjük a Tektes Fő Bíró Urat a legmélyebb alázattal, tekintse az elhagyott szegény sorsunkat, hogy azon költséget kegyes közbenjárása intézkedése által birtok arányilag kivetteti eszközölje...Kelt Bárdos Február hó 21. 1856.”

A tanító javadalmát többféle forrásból kapta, s nem egységesen biztosították az egyes községek. Főképpen a természetbeni járandóságok színes és változatos skálája található meg a korabeli szerződéslevelekben. Falunkban a gyerekek tanításáért 17 krajcárt kapott, egy kenyeret, naponta 1 darab fát vagy egy szekérre való egész térlre. Kántortanítói szolgálatait külön fizetésben részesült. Rétként általában a temető fűvét használta. Hirdetécédula kiállításáért 3 krajcárt, nem a plébániához tartozótól 6 krajcárt kapott. Halotténekülésért 11,5 krajcárt, búcsúztatásért 30-at, orgonálásért szintén, halott kiharangozásáért 9 krajcárt és egy kéve gabonát. Érdekes adat, hogy égháború elleni harangozásért is kapott minden bevetett hold földből 2 kéve gabonát. Vasárnapi olvasó mondásáért és ostyasütésért 1823 és 1872 között 3 forintot kapott a szécsenyi tanító. Szent György napján fizették ki az évi összeget.

A vasszécsenyi iskolánál alapítványok is voltak. 1847-ben Ebergényi Benedek „100 ezüsförintot adott a plébánosnak”, hogy annak évi kamatait a szécsenyi kántortanító élvezze. Ugyancsak 1847-ben Ebergényi Viktor 100 ezüsförintről költsékvényt adott, hogy annak kamatait a szécsenyi kántortanító az uradalomból évről évre felveheti.

A népiskolai tanítók alkalmazása a VKM 1857. évi rendelete szerint az egyházmegyei

hatóság jogköréhez tartozott. A rendelet 14. §-a szerint: „Ha valamely népiskolai tanító állomás megürül, úgy az iskolai járási felügyelő erről az egyházmegyei hatósághoz haladéktalanul jelentést tenni köteles, mely az egyházi megyében erre pályázatot hirdet, hat hetet meg nem haladó pályázati határidő kitűzése...mellett..., koruk, képesítésük, szolgálati idejük és alkalmazásuk tanúsítványaival fölszerelt folyamodványait azon iskolajárási felügyelőhöz nyújtják be, melynek járásában az állomás üresedésbe került.” A tanítót választást az illetékes kegyúrnak vagy plébánosnak 4 hét leforgása alatt kellett lebonyolítania. Menyhárt István tanító 1843–1857-ig tanított, ekkor azonban lemondott állásáról a „Tekintetes Sárvári Cs. Kir. Járási Biróság által kerületi jegyző állomásra kineveztetvén.” Utódja Szerdahelyi Ferenc lett. Feljegyezték róla, hogy kiváló tanítója volt a községnek. Segédtanítót tartott. (1854-ben a sárvári járásban csak három helyen volt egy-nél több tanító.) Az iskolán kívüli ifjúság és a felnőtt lakosság részére esti iskolákat szervezett, ahol énekeltek, szavaltak. 1890-ig volt itt tanító.

(Folytatjuk)

Készítette: Bertók Edina, a Vas megyei és a szombathelyi Püspöki Levéltárban végzett kutatásai alapján 1992–1993-ban.

Régóta fejcsoválva hallgatom a tévét, s bosszankodva olvasom az újságot. Mennyi szemetet, szedett-vedett szót, idegenmajmoló frázist, csiricsaré jelzőt, hányaveti mondatot sodor magával az újfajta nyelv árja! Dúl a járvány: hablatyolunk, fecsegünk, povelálunk a lakásokban, a hivatalokban, az értekezleteken, a T. Házban, az egész Magyarországon – s úgy tetszik: a verbális bűnözés megállíthatatlan.

A reklámok nyelvét hovatóvabb elárasztják a természetellenesen alkotott, szabálytalanul társított szavak, szokatlan jlezők: a Silan öblítő újabban egyenesen *fifikás*, s néhány méregdrága, külföldi mosóporról a ruha minden kétséget kizáróan *szupra* tiszta lesz, s bizonyára ennek hatására van már eredeti, magyar *Biopon* tisztaság is. Az a bizonyos betét – ha akadnának még tamáskodók – garantáltan *ultra* vékony, sőt *ultra* biztonságos is, hiszen *ultra* maggal van ellátva. A Gillette-től lesz a férfi *férfitas*an *tökéletes*, s nem mástól. A Nestlé a *legcsokoládébb*, és van még

Szóra sem érdemes szavak

egy csodaszer, amely *annyira Zwitzal!*... Arra már nem is merek gondolni, mi lenne, ha én *Mazda* lennék!

Sokat átkozott múlt rendszerünk váltására éreke óta hivatkozunk folyvást Európára, illik minden dolgunkat *európai módon* lebonyolítanunk. (Újabban már csak bonyolítanunk!) Hogy Európának melyik feléhez szeretnénk csatlakozni, Kelet vagy Nyugat-e a mérce, nem derül ki, s azt sem tudjuk pontosan, csak sejtjük, mit jelent európai módon viselkedni, nyilatkozni, hozzászólni stb...” az emberből időnként előtör a közép-kelet-európai szomorúság” – olvasom furcsálkodva az egyik országos napilapunk mondatát. Azon töprengök: vajon hogyan kell hamisítatlanul közép-kelet-európai módon szomorúnak lenni? S vajon van speciális magyar szomorúság is, olyan, amelyet ember fia másutt át nem élhet? S akkor már lennie kell ázsiai, amerikai, afrikai stb. szomorúságnak is!

Különleges rangjelzéssel látták el nyilatkozóink a *nagyságrendű* kifejezést is. Nemcsak akkor használják, amikor valamely nagyobb számnak, mennyiségnek durván kerekített, megközelítő értékét akarják kifejezni, hanem minden ok nélkül is élnek vele, kiszorítva más, azonos értékű szavakat, mint például az összeg, tétel, nagy méretű stb. Legutóbb Szeged város polgármesterét csodáltam feledhetetlen szépségű mondatáért: „a város helyreállítása többmillió nagyságrendet képvisel” – mondta. Mennyivel érthetőbb lett volna így: a város helyreállítása több millióba fog kerülni.

A divathóbort számtalan nyelvi eszközt juttatott kivételes szerephez. A többes szám jelét a *család*, *csomag* szavak szorították újabban háttérbe. A politikai életben módosító-csomagterveket emlegetnek. Szabó Iván például róla elnevezett „pénzügyi csomaggal” büszkélkedhet: „az Országgyűlés talán már el is fo-

gadhatja a Szabó Iván-féle pénzügyi csomag néhány elemét” – olvashatjuk a Népszabadság 1993. június 18-i számának címlapján. Így érthető, hogy az üzletek polcaira sem kerülhetnek már közönséges termékek: Nivea-termékcsaládok, napfürdőhab-családok csalogatják a vásárlót.

A társadalomban fokozódó agresszivitás, durvaság a nyelvhasználatban, a megfelelő nyelvi eszközök kiválasztásában is megmutatkozik: a hasznot a vállalkozók ma már nem behajtják vagy megszerzik, hanem *kiszakítják*, a politikai közvéleményt nem alakítják vagy befolyásolják, hanem *revolverezik*, s megkönnyebbülve vesszük tudomásul, hogy „A társadalombiztosítási önkormányzatok fellátását nem sikerült *megtorpedózni*”.

Jómagam nem kívánom sem revolverezni, sem megtorpedózni azokat, akik így rontják nyelvünket, mire is mennék vele egy olyan világban, amelyben a „Tschibo a legtöbb, ami adható”...

Czetter Ibolya

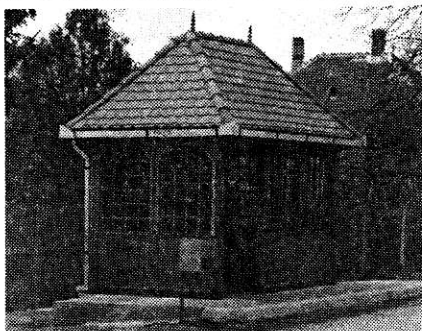
„Löttek” a klubnak

1993. december 31-én cégbírósi határozattal megszűnt falunkban az MTTSZ „Bertók László” Lövészklub.

A közgyűlés határozata alapján a vagyoni felszámolásából befolyt pénzüsszeget a következőképpen osztottuk el: egy darab fekete-fehér tévét az óvodának ajándékoztunk, harmincezer forintot adtunk az iskolának számítógép vásárlására, 8389 forint jutott a cserkészek táborozására. A csepregi fegyverboltban lévő 10 darab kispuska és 1 darab sportpisztoly esetleges eladásából származó pénzt a helyi sportkör számlájára utaltuk.

Az iratokat és egyéb anyagokat a Polgármesteri Hivatal őrzi öt évig.

A Tánics utcai járdaépítés során lebontották a régi, elhasználódott buszvárót. Helyére az önkormányzat karbantartó részlegének emberei és közhasznú munka keretében foglalkoztatott állás-talanok tájba illő, faszerezett, cseréptetős házikót építettek.

Rendelési idők

A helyettesítés időtartama alatt dr. Orbán József háziorvos rendel községünkben. (Tel.: 377-026)

Vasszécsenyben kedden 14–17 óráig, csütörtökön 8.30–11-ig, Rumban hétfőn 10–13-ig, szerdán 8–11-ig, csütörtökön 14–17-ig, pénteken 11–13-ig, Zsenyén pénteken 8–10-ig, Gutatótősen pedig kedden 8–11-ig van rendelés.

A gyógyszerár nyitvatartási ideje: hétfőtől péntekig 9.30–12.30 óráig.

**ÉLETET
MENT,
AKI
VÉRT AD!**

Ebben az évben is két alkalommal szervez véradást községünkben a Szombathelyi Vérszifúziós Állomás és a helyi Vöröskereszt. Február 7-én a harminchat eredeti jelentkezőből harmincketten adhattak vért.

Kérjük, aki teheti, a következő alkalomkor csatlakozzon a véradók táborához, mivel nagyon sok olyan készítmény, gyógyszer van, amelyhez vér szükséges.

LABDARÚGÁS

Távokzlés-Vasszécseny 3:1. (Az edzőmérkőzésen a havas talajon a körülményekhez jobban alkalmazkodott a vendégegyüttes.)

KOSÁRLABDA

Vasszécseny-Tanárképző 68:78, Vasszécseny-KLSE 52:98, Vasszécseny-FALCO öregfiúk 66:108.

FELHÍVÁS

Kedves Olvasók!

Kérjük, hogy akinek valamilyen észrevétele, javaslata, ötlete van, amelyet a helyi újságban közölni szeretne, vagy hirdetni kíván lapunkban, szíveskedjen az információkat minden hónap 10-ig eljuttatni a Polgármesteri Hivatalba!

Várjuk írásait és hirdetéseiket! Vasszécseny, Petőfi S. u. 11. Tel.: 94/377-001, illetve 313-179, Simon Erzsébet.

NYERTESEK

A könyvtári totó helyes tippjei: 1, 2, 1, X, X, 2, 2, 2, 1, 2, 2, 1.

Téka könyvvásárlási utalványt nyertek: Szép Eszter, Káldy Nóra és Káldy Veronika, Molnár Eszter.

Gratulálunk! Nyereményeket a községi könyvtárban vehetitek át.

Beszélgettünk róla

„Családias” körben s hangulatban, érdekes előadást tartott Kissné Vári Éva családgyógyász védőnő, napjaink fogamzásgátló módszereiről február 10-én a művelődési házban.

A meghívottak közül ugyan kevesen jöttek el az előadásra, ám akik ott voltak – talán – nem érezték feleslegesnek a beszélgetést, melynek lesz még folytatása.

FIGYELEM!

Áramszünet lesz március 12-én 9–11 óráig fanyesési munkák miatt községünkben!

Iskolai hírek

Városi alapszintű asztalitenisz-verseny

Csapatversenyben Dávid Imre és Ferencz Krisztián 3. helyezést ért el, egyéniben Dávid Imre szintén 3. helyezett lett. A versenyen még Deák Tamás vett részt.

Teljesítményük dicséretet érdemel, mivel olyan gyerekek ellen játszottak, akik rendszeresen járnak edzésekre, s szakember irányításával tanulják az asztaliteniszt.

Kosárlabda házibajnokság

Az elmúlt hetekben rendezték meg a kosárlabda házibajnokságot. Minden felső tagozatos osztály nevezett fiú- és lánycsapatot is. A fiúk versenyében a 8. osztály egyik fiúcsapata, a lányoknál pedig a hetedikesek lánycsapata szerezte meg az 1. helyezést.

Jelenleg az osztályok közötti kézilabdaverseyen zajlik.

Iskolai Ki Mit Tud?

Az iskolai „Ki Mit Tud?” vetélkedőről a városi veresnyre az alsó tagozatosok közül versmondásban Németh Bálint 3. osztályos, a felső tagozatosok közül Németh Réka 7/a osztályos tanuló, mesemondásban Kontics Péter 7/b osztályos diák, míg az egyéb kategóriában (tánc) Szép Eszter, Molnár Eszter, Talabér Adrienn, Horváth Klaudia jutott tovább.

Nyertes pályázat

A „Zöld béka” környezetvédelmi pályázaton az iskola 2000 forint pénzjutalomban részesült.

Bevétel a bálból

A szülői munkaközösség bálján – amelyet az Alpési Sörkertben rendeztek – 32 000 fo-

rint bevétele lett az iskolának. Az összeget az iskola működési feltételeinek javítására fogják fordítani.

Challenge Day – A Kihívás Napja

A Magyar Szabadidősport Szövetség ebben az évben is megrendezi a települések közötti egész napos sportvetélkedőjét május 25-én 00 órától este 21 óráig. A múlt év rendezvényeinek sikerére való tekintettel idén is benevezünk A Kihívás Napja vetélkedősorozatába.

Ezen a napon a falu apraja-nagyja próbára teheti ügyességét, kitartását. A megméretés lényege, hogy a játéknapon folytatott küzdelemben melyik településen teljesítenek több 15 perces sportolást a lélekszámhoz képest.

Egy-egy személy több sportágban is szerepelhet, és hozzájárulhat községünk sikeréhez.

A települések kategóriánkénti versenyében elnyerhetjük a „Legsportosabb település”-nek járó serleget, valamint a 25 000 forint értékű díjat. A legtöbbet teljesítők nevét egy regionális központba jelentjük, és a versenyben részt vevő személyek közül egyéni nyerményeket sorsolnak ki.

Mivel nagyon kicsi az esély arra, hogy az országos sorsoláson túlünk bárki nyerhessen, a tavalyi évhez hasonlóan mi szeretnénk jutalmazni a legjobban teljesítőket. Ahhoz, hogy ez a nap valóban sikeres legyen, kérünk mindenkit, hogy ötletével, felajánlásával segítse a szervezőket. Az újság hasábjain folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket a szervezésről és a feladatokról.

Összeállította: Máténé Gadár Rózsa

• VASSZÉCSENYI ÜZENET • ÖNKORMÁNYZATI LAP • Megjelenik havonta. Felelős kiadó: VARGA DEZSŐ polgármester. Készült a SiK BT. gondozásában. Felelős szerkesztő: SIMON ERZSÉBET. Szerkesztette: CZETTER BEATRIX. Szövegszerkesztés: SZÜV Typo-team. Nyomdai munkák: HORVÁTH FILMNYOMÓ • Nytsz: B/PHF/1198/VA/1993.